

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglasi v tem listu so uspešni

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXII. — LETO XXII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) SEPTEMBER 26, 1939.

ŠTEVILKA (NUMBER) 224

Delavske razmere se stalno izboljšujejo, bremena javne odpomoči se lajšajo

1. septembra je odšlo z WPA del v privatne industrije šestkrat več delavcev, kakor pa jih je v tem času prišlo na WPA imenike.

CLEVELAND. — Razne javne agencije so objavile, da so se delavske razmere v Clevelandu že izboljšale, da se je za delavce breme pri WPA, pri katerem delajo in pri kompenzacijski listi.

Ugodnimi znamenji, ki se kažejo, so sledeča: 1. septembra do danes je odšlo od WPA del šestkrat več delavcev nazaj na delo v privatne industrije, kakor se je od tega dne dalje nanovo zaposlilo pri WPA — v privatne industrije jih je odšlo v tem času k WPA pa jih je prišlo manj, ki so bile v septembru

PREISKAVE O POTREBI WPA DEL

WPA delavci se bodo morali poslej javiti vsakih šest mesecev ter dokazati, če so še upravičeni do dela ali ne.

WASHINGTON, 25. septembra. — Urad Works Projects Administracije naznanja, da se bo poslej od vsake osebe, ki je zaposlena pri WPA, zahtevalo, da se vsakih šest mesecev javi in certifikira, da-li je še potrebna tega dela ali ne. Tozadeveni ukaz je bil izdan na podlagi provizije revidiranega tozadevnega zakona, ki zahteva periodične preiskave o potrebah WPA delavcev.

F. C. Harrington, WPA administrator, je izjavil, da se bo pričelo prvo tako pregledovanje in certifikiranje po vsej državi dne 1. oktobra. Tozadevne informacije bodo podali delavci sami, njihovi bivši delodajalci in razne socialne agencije, da se dožene, če je delavec res upravičen še nadalje ostati na WPA listi. Oni, o katerih se bo ugotovilo, da niso več potrebni W. P. A. del, ker se lahko z drugim delom preživijo, bodo odslovljeni.

Podobna preiskava je bila že uvedena letos med 15. februarjem in 15. marcem, in rezultat te preiskave je bil, da je bilo od 2,900,000 delavcev, ki so bili na WPA listi, odslovljenih 37,304 oseb.

Ali nameravajo Nemci izprazniti Češkoslovaško?

Vodja sudetskih Nemcev Henlein se je v tem smislu izrazil pred svojimi zaupniki.

Da na Češkoslovaškem vre, je razvidno iz sledečih besed, ki jih je izgovoril nedavno Henlein, bivši vodja sudetskih Nemcev, ki je govoril o možni izpraznitvi češkoslovaškega protektorata. Henlein je rekel pred večjim številom zaupnikov to-le:

"Mogoče je, da bo vodja napravil sklepe, ki se vam bodo zdeli nerazumljivi. Ako bo od takih korakov prišlo, potem vedite, da ima na umu samo srečo nemškega naroda. Mogoče je, da bomo zapustili češkomoravski protektorat. Če se bo to zgodilo, potem mora nemško prebivalstvo pokazati prav takšno disciplino, kot so jo pokazali Čehi ob okupaciji."

Baje so se že pričele pripraviti za preselitev arhivov in likvidacijo gotovih podjetij.

"Pred poroko"

Kaj bi vi storili, ko ste se ženili, če bi prišla dan pred poroko ena izmed vaših prejšnjih ljubic? Kaj bi napravil naš žena Frank Slejko, pridite pogledat v nedeljo. Njegova nevesta pa bo Ann Revere. Pričetek igre "Pred poroko" bo ob 3. uri popoldne. Vstopnice v pred prodaji samo 35c.

V bolnišnici

Zadnje sredo je bila odpeljana v St. Alexis bolnišnico z Zelenov ambulanco Mrs. Jennie Hrvatin, 14914 Hale Ave. Obiski za enkrat niso dovoljeni.

KAJ DELA RUSIJA?

LONDON, 25. septembra. — Iz Bukarešte so prispela v London poročila, da so hoteli Nemci vdreti v Rumunijo pod pretvezo, da bodo vzpostavili red po umoru rumunskega ministrskega predsednika, da je pa njihov namen preprečiti sovjetska armada, ki ima v svoji oblasti vso poljsko - rumunsko mejo. Nagel pohod sovjetske armade je preprečil vdor nacistov v Rumunijo, kjer so hoteli prisiliti rumunsko vlado do kapitulacije ter se polastiti bojih rumunskih oljnih vrelcev.

Iz vseh zadnjih poročil svetovnega časopisa je razvidno, da je Stalin neusmiljeno potegnil Hitlerja ter da bodo poteze sovjetske vlade v velik prid demokraciji in v končno Hitlerjevo pogubo. Nemci to vedo in so že pripravljeni na možnost, da jih bo Stalin v najkrajšem času spodil iz Češkoslovaške, kateri državi je zdaj Rusija bližnja soseda.

Velik vihar v Kaliforniji zahteval človeške žrtve

Na razburkanem morju se je ponesrečilo več ladij. — Morje je splavilo na kopno več utopljenecv.

LOS ANGELES, 25. septembra. — Ob obalah Kalifornije je divjal strašen vihar, ki je zahteval življenje več oseb. Ogroženim ladjam, ki jih je presenetil vihar na morju, so odhitali na pomoč rušilci bojne mornarice in ladje obrežnih straž.

Na morju se je prevrnilo več ladij, valovje, ki buta z veliko silo ob obalo in ob doke, pa je poškodovalo več ladij in čolnov kakor tudi hiš, ki stoje v bližini obale.

Med potopljenimi ladjami je bila ribiška barka "Spray", na kateri je bilo 26 oseb. Od teh sta bili samo dve osebi rešeni.

Valovje je splovilo preko vodoloma v Long Beachu dvoje mrtvecev, katerih identiteta še ni dognana. V San Pedru sta utonila dva moža. Nadaljnje truplo je bilo splovljeno na kopno pri Newportu, približno 34 milj od Los Angelesa.

V Oxnardu, 75 milj od Los Angelesa, sta bili splavljeni na prod trupi dveh neznanih mož. Reševalci menijo, da sta bila mrtveca najbrže člana posadke ponesrečene ribiške ladje.

SILEN POTRES V SMIRNI

ISTAMBUL, Turčija, 25. septembra. — V bližini Smirne je bil velik potres, ki je porušil najmanj 1,000 hiš ter zahteval življenje približno 200 ljudi. Vlada je dala oblastim v Smirni na razpolago sredstva za oskrbo 5,000 ljudi, ki so zaradi potresa brez strehe. Lažje potresne sunke so čutili tudi v Ankari in Istanbulu.

Državljska šola

Državljska šola za novi termin se je začela sinoči ob 7. uri v Slov. nar. domu, soba št. 2 (na St. Clair Ave) pod vodstvom odvetnika Wm. J. Kennicka. Novi učenci se lahko tam registrirajo.

Laži nemške propagande v Zedinjenih državah

V New Yorku je "časopisna agencija," ki poplavlja ameriško časopisje z lažnjivo propagando.

NEW YORK, 25. septembra. — Nemška propaganda v Ameriki deluje s polno paro. V New Yorku je na primer "časopisna agencija Transocean, ki pošilja v svet sledeča poročila: Poljska sovraži Anglijo bolj kot Nemčijo, ker jo je Anglija zapeljala v vojno.

Poljska je z entuziazmom pozdravila rusko armado, ker ji je slednja prinesla v deželo boljšo vlado.

Poljski in angleški zarotniki so umorili premierja Calinescu, antinacijskega voditelja v Rumuniji.

Nemški vojaki imajo, ko so v bitki, na sebi oklep, ki jih dela varne pred krogli, ker tega oklepa ne prebije nobena krogla.

Nemška žetev je bila tako obilna, da se Nemcem ne bo treba pritakniti do leta 1941 svojih rezervnih zalog.

Vse to je zelo zanimivo, — če bi bilo resnično.

Toda ni. In vendar pošilja ves ta nezmesel ta agencija ameriškim časopisom za ponatis.

Angleški list poroča o upor v Avstriji

V Avstriji je baje revoltiralo 70,000 delavcev, ki so porušili več municijskih tovarn.

PRAGA, 25. septembra. Vsi nemški vojaki v češko-moravskem protektoratu se bodo morali registrirati za vojaško službo, od katere so bili doslej izvzeti. Registrirati se morajo vsi mladeniči in možje, stari od 19 do 45 let.

REVOLTA V AVSTRIJI

LONDON, 24. septembra. — "The People," delavski nedeljski list, javlja, da je v Avstriji revoltiralo nad 70,000 delavcev, ki so v okrajih Linza in Gradaca porušili več municijskih tovarn. Dalje poroča isti list, da so nemške čete naletele v vzhodni Avstriji na oboženo upor. Položaj je baje tako resen, da je četvero nemških divizij, ki so imele oditi iz Poljske na zapadno fronto, poklicanih v te okraje, kjer imajo nalogo vzpostaviti red.

Smrtna nesreča

Mr. Joseph Samsa, 15913 Grovewood Ave., je prejel iz Conneaut, Ohio vest, da se je tam v soboto zgodila velika nesreča, v kateri sta izgubila življenje Mrs. James Dežman in njen sin Jim. Zadušil ju je plin, ki je uhajal iz pokvarjene plinske cevi. Mrs. Dežman je bila doma iz Novega mesta na Dolenskem. Zapušča moža in tri sinove, Rudolpha, Franka in Josepha ter dve sestri, Mrs. Mary Gregorich in Mrs. Rose Hoco-var, in dva brata, Johna in Franka Gričar. Sin Jim pa zapušča ženo in dva mala otroka. Družina je stanovala pred leti v Collinwoodu in je mnogim poznana. Pogreb se bo vršil v četuri zjutraj ob 9. uri iz Cunningham pogrebnega zavoda. Bodi jim ohranjen blag spomin, težko prizadetim pa naše sožalje!

PRIČETEK NAJVEČJE BITKE NA SIEGFRIEDOVI ČRTI

Od vsega sveta odrezani brambovci Varšave še vedno vztrajajo v svojih položajih.

POLJAKI KOLJEJO NEMCE Z BAJONETI IN MEČJO Z OLJEM PREPOJENE GOREČE CUNJE POD NJIHOVE TANKE

ANGLEŠKO-FRANCOSKA CENZURA

V sedanji vojni izvajajo Angleži in Francozi strogo cenzuro ter ne poročajo ničesar niti o svojih zmagah. Tako na primer poroča oficijelno poročilo iz Berlina, da so angleška in francoska letala napadla kraj Friedrichshafen, znano bazo in hangarje nemških zeppelin ob jezeru Constanze, v bližini Švice, kar potrjujejo tudi očitvidci v enajstih švicarskih krajih, ki so videli, kako so letala metala bombe, katerim so sledile silne eksplozije. — Francoski in angleški vojaško poveljstvo pa pravi, da ne vesta ničesar o kakem napadu na dotični kraj.

Drugi primer: Prebivalci norveških vasi poročajo, da so včeraj ves dan slišali na Severnem morju gmenje velikih mornariških topov, ki je bilo tako silno, da so popokale šipe v oknih njihovih hiš. Silna pomorska bitka je trajala celih enajst ur, toda Angleži in Francozi "ne vedo ničesar" o kaki pomorski bitki... Prebivalci pa se čudoma čudijo ter majaje z glavo strmijo v svoja razbita okna...

SILNA AKCIJA NA ZAPADU

Na zapadni fronti, na 40 milj dolgi črti med Saar bazenom in Vozgeškim gorovjem se vrši silna bitka, ko so Francozje obnovili napad na Siegfriedovo črto.

Poročila iz Švice naznanjajo, da so se v tem sektorju Francozje pomaknili naprej s svojimi najtežjimi topovi z Maginotove črte in s težkimi mornariškimi topovi, ki so jih pripeljali v ta sektor za proboj Siegfriedove črte. Zaradi te silne grupacije angleških in francoskih bojnih sil na tem mestu, vlada mnenje, da so Francozje po dolgotrajnem tipanju našli šibko mesto v črti, katerega Nemci niso tako zelo utrdili, zanašajoč se na neprikladno ozemlje pred obrambno linijo, katerega pa so Francozje že zavzeli.

100 RUSKIH DIVIZIJ PRODIRA PROTI RUMUNJI

LONDON. — Brzobjavke iz Bukarešte naznanjajo, da prodira proti Besarabiji sto divizij sovjetske armade. Kakor znano, je bila Besarabija pred svetovno vojno ruska dežela.

VARŠAVA ŠE VEDNO VZTRAJA

BUDIMPEŠTA. — Varšavska radijska postaja je že pred 24 urami onemela, kar pomeni, da je bila razstreljena, toda nemške radijske postaje naznanjajo, da se brambovci Varšave še vedno trdovratno branijo sredi gorečih razvalin. Vsa centralna sekcija Varšave, kjer so stala še pred štirimi tedni krasna poslopja z bujnimi parki, je danes v razvalinah in plamenih. Nemška poročila naznanjajo, da brambovci Varšave, ki so odrezani od vsega sveta in ki nimajo skoro nič več municije ne hrane, prireajo izpade in napadajo Nemce z bajonetmi.

Sledeč zgledu asturskih premogarjev v španski civilni vojni, so Poljaki zgradili barikade, ki so tako zgrajene, da obračajo navzgor prve dele napadajočih tankov. Ko obtiči tank začasno v tem stanju, mečejo brambovci mesta pod tankov "trebuh" z oljem napojene goreče cunje, ki užgo gasolin v tankih.

NAPAD NA ZENSKO

Naš dolgoletni naročnik Mr. John Sorc iz Collinwooda nam poroča, da je bila v vasi Grobišče, občina Slavina na Notranjskem, nedavno napadena na svojem domu Ivana Bizjakova, ki je njegova teta. Ko je hotela leči, je potrkal nekdo na vrata ter poprosil malo kave. Omenjena mu je postregla s kavo, toda ko se je obrnila, jo je neznanec udaril s pestjo po glavi, da se je zgrudila na tla. Na njeno vpitje je zločinec pobegnil, toda orožniki so ga kmalu izsledili v osebi Rudolfa Zalarja iz Postojne.

Žalostna vest

Mr. Jakob Jesenko, 3567 W. 61st St., je prejel pismo od svojih sester, da je preminila 27. avgusta njegova mati Franciška Jesenko v vasi Breznica, št. 18 pri Zireh. Tam zapušča hčere Frances, poročeno Šifler in Ivanka, por. Fajfar, stanujočo v Kranju, tukaj pa hčer Mrs. Paul Oblak in sina Jakoba. Naj mirno počiva v domači grudi. Bodi ji ohranjen blag spomin.

Seja

Danes zvečer se vrši seja Kluba Ljubljana ob 7:30 uri v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

RUSIJA PRODIRA V VZHODNO EVROPO

Nemčija najema caristične Ruse iz Jugoslavije.

BEOGRAD, 24. septembra. — Nemški imperializem v vzhodni Evropi je izzval mnogo spekulacij med balkanskimi državniki, ki zlasti zaradi dejstva, da nameravata Jugoslavija in Rusija zopet vzpostaviti diplomatske odnose, v Beogradu krožijo.

Da je jugoslovanska vlada že prispela v Moskvo, je pričela potom svojih ministrov v Jugoslaviji nameravati ruske zdravnike, inženirje, tehnik, ki jih je mnogo v Rusiji, kamor so pribežali po boljševiškim režimom, za pomoč v Nemčiji. Pretekli teden je najela 170 teh profesionalnih nekdanje caristične Rusije, ki so se pridružila jugoslovanski vladi. Jugoslavija je povečala svoj diplomatski s tremi gestami, da bo vlada vzpostavila novo organizacijo za kon-

Nemci priporočajo ameriškim državljanom naj ne dovole preklica embarga

Nemci in komunisti nagovarjajo Amerikance, naj zahtevajo od kongresa, da ne izpreminja ameriškega zakona o nevtralnosti.

WASHINGTON, 25. septembra. — Ameriška vlada je priporočila, da prav za prav ni nobene bistvene razlike med ameriškim in nemškim ljudstvom. Vojna naj ostane lokalizirana in je treba za vsako ceno preprečiti novo svetovno vojno. Prosimo, delujte v tem smislu in pomagajte nam."

Važna seja odbora farme SNPJ

Nocoj se vrši v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. važna seja odbora SNPJ izletniških prostorov. Pričetek ob 8. uri zvečer. Na tej seji se bo končno javno odločilo glede zidave hiše za oskrbnika, zato so vsi direktorji prošeni, da so gotovo navzoči. — Predsednik.

Čas pogreba

Pogreb pokojne Ann Strmole se bo vršil v četrtjek zjutraj ob 8:30 iz hiše žalosti, 712 E. 155 St., v cerkev Marije Vnebovzete, potem na St. Paul pokopališče.

Poklic voditeljev Poljske

Današnje Poljsko so doslej vodili možje, ki so po svojih prvotnih poklicih vse drugo prej kakor vojaki.

Maršal Rydz Smigly je po poklicu umetnostni zgodovinar. Za svojo življensko nalogo smatra, izboljšati poljsko zdravstvo in higijeno od Varšave tja do zadnje vasi.

Polkovnik Beck, zunanji minister, je po poklicu eksportni trgovec. Polkovnik Koc je bankir, general Wieniawa Długoszowski, eden najvplivnejših vojaških činiteljev v državi, pa literat. Njegovi prevodi Baude-laire so zelo znani.

V ostalem je značilna neka skupna poteza današnjih voditeljev poljske države. Skoro vsi so nadarjeni za književnost in se udeležujejo v literaturi in umetnosti.

Pilsudski n. pr. je bil velik pisatelj in pomemben zgodovinar. Šele pozneje je postal to, kar je bil ob svoji smrti: največji borec za poljsko svobodo.

Prvi napad iz zraka

Pariški "Excelsior" se je poznanimal za vprašanje, kdaj je letalo (ne zrakoplov) izvršilo prvi napad iz zraka. List ugotavlja, da se je zgodilo to v turško-bolgarski vojni 1912 in njegov sofijski dopisnik je nato obiskal moža, ki je to bombardiranje iz zraka izvedel.

To je bolgarski častnik Milkov, ki je napravil svoj pilotski let v Parizu in je 1912 med balkansko vojno, pilotiral letalo Farmanovega tipa. Takrat je pri letalih šlo še za brzine 100 km na uro.

Milkovu so naročili, naj napravi izvidni polet nad Odrišom. Ugotovi naj položaje turških trdnjavskih baterij in jih zariše v karto bolgarskega generalnega štaba. Če bi bilo moč, naj bi pri tem metal nad Odriš letake, ki naj bi prebivalstvo pozivali, naj se vda.

Milkov je naročilo dobro izvršil. Njegov aparat je letel tako nizko, da so ga dosegale celo krogle iz samokresov, s katerimi so streljali nanj turški vojniki. Čeprav dotlej še ni bilo nobenega letalskega napada iz zraka, je prebivalstvo bežalo s mest — letala dotlej še ni bilo nikoli videlo in se je na smrt prestrašilo.

Pravi napad je bil po tem u-

splem poskusnem poletu dva dni pozneje. Na letališču, navadnem travniku, ki so mu bili pokosili travo, so se zbrali k startu Milkova francoski, ruski in nemški vojaški ataše, kakor tudi številni vojni poročevalci.

"Bombe" sta predstavljali dve granati, ki so jih naložili na letalo v zaboju. Milkov je moral granati odvreči lastnoročno in je to storil v bližini železniške postaje. Slišal je pa samo en razpok, druga granata je odpovedala.

Psihološki učinek tega bombardiranja, ki se mu moramo danes naravnost smejeti, je bil silovit. Prebivalstvo je zračne bombe nazvalo z imenom "Alahove strelice" in je videlo v njih znake neizogibnega poraza.

KOLONIZACIJA V PUSCAVI

Ruske oblasti so sklenile, da bodo kolonizirale tako zvano Puščavo žeje, Kisil Kum med Uzbekistanom in Kazakstanom, ob zapadnem pobočju Pamirja. Gre za 10,000 štirjaskih kilometrov planjave, ki ima debelo plast zelo dobre zemlje, a nima nobene vode. Vlada bo dala zgraditi sistem prekopov in bo naselila tu najprvo nekoliko deset tisočev poljedelcev.

REKORDI "LETEČE TRDNJAVE"

Ameriško vojno ministrstvo je sporočilo, da je eden izmed najnovjših ameriških bombnikov, ki jih imenujejo tam "leteče trdnjave", dosegel nove rekorde za vojna letala. Dvignil se je z bremenom 5000 kg v višino 7254 m in je dosegel rekord tudi z bremenom 2000 in 1000 kg.

NOVI RUDNIKI V RUMUNJI

V rumunskem ozemlju Ramnic-Sarat v bližini hriba Purcel so odkrili ležišča svinca in cinka. Ležišča so dovolj bogata, da se bo izplačalo intenzivno iskriščanje tega ozemlja. V tem kraju so odkrili celo ostanke starih peči, v kakršnih so časih topili kovine.

Lastniki zemljišč so že začeli kopati rudo. Odvažajo jo v Transilvanijo, kjer se že gradi topilnica. Trije inženirji, ki so več let raziskovali teren sodijo, da se nahajajo v tem kraju tudi sloji zlate rude. Njih poglavito delo je zdaj posvečeno raziskovanju tega vprašanja.

PARIZ Z BALONSKO ZAPORO

Potem ko so sto in stotisoči prebivalcev Pariza ostavili francosko prestolnico z vlaki in avtomobili, so vojaške oblasti oddale mesto z balonsko zaporo, ki naj ščiti mesto pred letalskimi napadi.

Jugoslavija prizna Sovjetsko unijo?

Baš pred zaključkom lista prihaja vest, da se med Jugoslavijo in Sovjetsko unijo vršijo pogajanja za priznanje in upostavitve diplomatskih odnošajev med obema državama. Kot znano, je Jugoslavija edina država, ki bo današnjega dneva priznala Sovjetske unije. Da-li je to posledica dejstva, ker je v Jugoslaviji prišel na krmilo režim, v katerem so zastopani tudi Hrvati in bivši srbski opozicijski, ali pa se za akcijo nahaja nova poteza Moskve in Berlina, je za enkrat nemo-goče reči.

Tozadevno poročilo, ki ga objavlja časnikarska agencija Associated Press, se glasi:

Z diplomatske fronte se javlja iz Beograda o pogajanjih za priznanje Rusije od strani Jugoslavije ter o sklepu nenapadnega pakta. Diplomati vidijo v tem potezu, pri kateri gre za ravnotežje sile na vsem Balkanu.

Doslej ni bilo med Rusijo in Jugoslavijo nobenih diplomatskih stikov, toda Voja Gorgevič, bivši jugoslovanski poljedelski minister, ki je sedaj predsednik srbskih zadrug, je pred par dnevi odletel v Moskvo in spremljala sta ga en general in en diplomat.

Gorgevič se je vrnil v Beograd v ponedeljek, toda večeraj je zopet odletel iz Beograda, ne da bi se povedalo, kam se je podal. Iz avtoritativnih virov se poroča, da so pogajanja skoro završena, toda vlada uradno molči.

Beograjski diplomati vidijo v nanadnem izboljšanju odnošajev med največjo slovansko silo na svetu in malim slovanskim kraljestvom ob Jadranu dogodek, pri katerem gre za ravnotežje sile po vsem Balkanu.

Jugoslovanski regent princ Pavle je bil vedno smatran za odločnega nasprotnika sporazuma s Sovjetsko Rusijo. V Jugoslaviji se še vedno nahaja na tisoče ruskih monarhistov; nekateri od njih imajo visoke vladne službe.

Toda za rusko-jugoslovansko prijateljstvo obstoji zgodovinski precedens. Caristična Rusija je bila ona, ki je priskočila na pomoč mali Srbiji—jedru sedanje Jugoslavije—ko je Avstro-Ogrska leta 1914 naslovi-la nanjo ultimatum. Sovjetski voditelji že dalj časa negujejo prijateljstvo v Bolgario, in rusko-jugoslovanska ententa bi za praktične svrhe upostavila panslavizem kot je obstojal pred 25 leti.

ITALIJANSKA NEVTRALNOST

Italija je še vedno nevtralna in iz Berlina se zagotavlja, da je to popolnoma v skladu z načrti Hitlerja, kajti Nemčija da ne rabi, vsaj za enkrat, nobene pomoči od svojega južnega partnerja. V tem je precej logike, kajti dokler je Italija nevtralna, Anglija in Francija v smislu mednarodnega prava ne moreta ustaviti transporta surovin in vojnega materijala v Italijo, odkoder se ga seveda lahko pošilja v Nemčijo.

Na drugi strani pa je seveda tudi jasno, da je Italija, kot vedno, tudi to pot pripravljena mešetariti z Francijo in Anglijo. Kaj bi ona rada, je jasno. Gotovo predvsem prosto roko na Balkanu. Prav nič čudnega bi ne bilo, ako bi London in Pariz skušala pridobiti Mussolinija na svojo stran na račun tuje posesti, n. pr. jugoslovanske zemlje. Na ta način je bila Italija potegnjena na zavezniško stran v zadnji vojni in zgodovina ima navado, da se rada ponavlja.

PREDAJA POLJSKE PODMORNICE

STOCKHOLM, 25. septembra. Poljska podmornica Zbik, ki je že tretja, ki je prišla iskat zavetja v švedske vode, se je danes predala švedskim mornariškim oblastim.

Podmornico Zbik je privedel v pristanišče neki švedski rušilec. Njena posadka, ki je štela pet častnikov in 49 moških, je bila gladna. Povedali so, da so bili na morju 26 dni in da niso imeli ves ta čas nobene sveže hrane, temveč da so se preživljali zgolj s konzervami. Posadko so oblasti internirale skupno s posadkami poljskih podmornic Sep in Rya, ki sta že prej dospeli ter se predali.

BANDITE UBILI 18 LJUDI

MAZATLAN, Mehika, 25. septembra. — Včeraj so mehiški banditje napadli vas San Juan v državi San Aloa, kjer so pobili osemnajst oseb.

Zavarovalnino proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi Janko N. Rogelj 6208 Schade Ave. Pokličite: ENdicott 0718

ITCH

OF ECZEMA, RASHES AND OTHER EXTERNALLY CAUSED SKIN TROUBLES STOPPED QUICKLY

Use D.D.D. Prescription

"Napredek"

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk ima, sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za 4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

"MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401-03 SUPERIOR AVENUE.

SPOMIN NA STARO DOMOVINO "NAŠI KRAJI" ZBIRKA 87 SLIK iz vseh krajev Slovenije. V finem bakrotisku na dobrem papirju, v velikosti 5x7 1/2 inčev

Ta krasna zbirka, vas stane samo \$1

SPADA V VSAKI SLOVENSKE DOM

Največja zaloga slovenskih knjig v Ameriki!

V knjigarni "Glas Naroda" lahko dobite vsakovrstne slovenske knjige naših priznanih pisateljev: Cankarja, Tavčarja, Jurčiča, Preglja, Kmetove, Milčinskega, itd. V zalogi imamo prevode del svetovnoznanih mojstrov: Gospodarske, gospodinske in poučne knjige... Igre, pesni, zemljevide.

Ljubitelji lepe knjige naj pišejo po cenik knjig, ki jih imamo v zalogi.

GLAS NARODA (Dep. K) 216 W. 18th Street, New York

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom ---

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENdicott 0653

THE AWFUL PRICE YOU PAY FOR BEING NERVOUS

Check Below And See If You Have Any Of The Signs

Quivering nerves can make you old and haggard looking, cranky and hard to live with—can keep you awake nights and rob you of good health, good times and jobs. Don't let yourself go! Take that, start taking a good, reliable tonic—one made especially for women. And could you ask for anything whose benefits have been better proved than world-famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound?

Let this wholesome herbs and roots of Pinkham's Compound help Nature calm your shrieking nerves, tune up your system, and help lessen distress from female functional disorders.

Make a note NOW to get a bottle of this time-proven Pinkham's Compound TODAY

without fall from your druggist. Over a million women have written in letters reporting wonderful benefits.

For the past 50 years Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound has helped grateful women go "miling thru" trying ordeals. Why not let it help YOU?

Millions prefer it to mayonnaise—costs less!

Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOST"

VERIDICUS

24

VERA IN LJUBEZEN GOSPODA SVETLINA

Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih

Tudi z Miciko sem govoril. Čisto pomestila jo je mlada Grčarica; prava gospodična je postala. Kako so se ji lesketale oči in glas ji je drhtel od radosti... Ko sem odhajal, pa je glasno zajokala in zbežala. Niti rok si nisva podala v slovo. Ubožica! Tudi meni se je vsilila solza...

Naročil sem Grčarju, naj poskrbi, da se brat Tone, ko se iz tujine vrne, čimprej osamosvoji. Za potrebno opremo lastne delarne naj mu iz mojega kapitala da 2000 goldinarjev. Ker je plačal za pohištvo v očkovih hiši okoli 1000 goldinarjev, ostaja v banki še 13.000 goldinarjev. Obresti uživa očka zase in za vzdrževanje hišice.

Tako: vse je v redu. Zbogom svet! In Marija mi pomagaj! Za mano!

Naš samostan leži sredi polja. Velikansko starodavno zidovje. Na zunanjih straneh so zidovi po svoji debelini podobni trdnjaskim. Ohranjenih je celo nekaj okroglih stolpov, ki pa služijo danes najbolj prozaični svrhi. Poslopja so bila pač že čisto prezidana, marsikaj je bilo porušena in nanovo dozidanega.

Samostan tvorita dva ogromna četverokota, ki sta zvezana s skupnim srednjim krilom na ta način, kakor bi se tiščala kocka ob kocki.

Pred prvo kocko stoji velika cerkev z dvema mogočnima, visoko projektiranima, a nedograjenima, le za silo zaključenima stolpoma. Kratak, pokrit hodnik veže cerkve s prvim samostanskim kvadratom. Ob notranjih dvoriščnih straneh se vrsti vitko stebrovje v pritličju in prvem nadstropju; za stebri so široki hodniki, ob hodnikih redovniške sobe in skupni prostori: tu so konvent, veliki refektorij in prelatura. Sredi stranega dvorišča je vodomet, okoli njega četrto gredic, na katerih goje samo cvetje. Pod prvim poslopjem se vijejo na vseh štirih straneh kleti.

Drugi četverkot je večinoma zapuščen, prazen in precej razpadel. Uporablja se le že omenjeno skupno, zvezno krilo za redovniške sobe v prvem nadstropju, bivša kapela v pritličju kot mrvašnica, nekdanja dverana kot samostanska knjižnica in nekaj sob je pripravljeneh za goste. Pod vsem poslopjem se vije grobnica. Dvorišče je popolnoma zaraslo z divjim grmovjem, drevjem in poleti z visoko travo.

P. Benediktu se moram zahvaliti, da mi je bila odkazana soba, ki ima okno na to dvorišče. Tu bo poleti vse živo ptic, bujno cvetje in zelenje bo razveseljevalo moje oči, in v daljavi se dviga s temnimi smrekami pokrita gora, izza katere vzhaja solnce. Tu me ne moti nihče in jaz ne bom tu nadležen.

nikomur. Sobi ob moji sta namreč prazni, pod njo pa leži skupna obednica. Ob obeh podolžnih straneh samostana so vrtovi; na južni sadovnik s čebelnjakom, njive za zelenjad in gredice, ob poslopju je tudi izvrstno kegljišče, na severni strani so drevoredi lip in kostanjev s klopami ob cesti preko travnikov.

Tu je moj novi dom. Krasna je stara, v romanskem slogu sezidana cerkev s sedmimi oltarji, polnimi težkih, umetno cizeliranih svečnikov, okusnih marmornih in lesenih kipov, starih mojstrskih slik, razkošnih čipk in vezem.

Darovi plemičev, plemkinj in bogatašev, nabrani tekoma stotletij, negovani s skrbno ljubeznijo.

Krasna je leca ob prvem mogočnem steburu na levi strani cerkve; vsa je iz belega marmorja z vložnimi reliefi in kipci. Tla so pester mozaik, klopji iz ocrnele, svetle hrastovine.

A najkrasnejše so orgle na razsežnem koru. Včasih so prirejali celo orkestralne maše. Dvoje violin, viola, kontrabas in boben so še tu, zaprašeni, pi-ravi, brez strun in tolkača... Glasbeniki so pomrli, instrumentov ne zna rabiti nihče več.

Moji novi tovariši so zvečne šabloni. Slični so si kakor krajcar krajcarju. Individualnosti je malo.

Provincial p. Kalist pa je original. Preko šestdeset let star, dolg in suhljat, a živahen kakor mladenič, aristokratskih manir in športov. Kot opat je baje brezbrizen, preveč tolerant, a strasten lovec in ribič. Kadar koli more, izgine na pristavo pod goro in izostaja na lovu po več dni skupaj.

Prior p. Kvirin je kakor izsušen okostnjak: bled, majhen in droben, da je videti, kakor bi se kuta sama premikala, natak-njena na palico. Oči ima srepe, sive, gleda vedno strogo in černo; povešenih in tenkih ust-ten skoraj ne odpre. Kjer se pojavi, vse umolkne in otrpne. Menda se ga vse boji. Koliko je star, ne ve nihče.

P. Benedikt trdi, da ima šele 50 let, a lahko bi jih imel že sto.

Najstarejši redovnik je vse-kakor p. Joahim, samostanski knjižničar. Majhen je, zavajen, ima ogromno glavo brez sledu las, napol slep, zato vedno z velikanskimi, s črnim roženim robom okvirjenimi naočniki na

velikem krivem nosu. Sliši le še z levim ušesom. Okoli 80 let je star. V knjižnici tiči skoraj ves dan, dremlje med foliami in listinami, ki jih ureja že preko štirideset let vedno iznova, a jih ne uredi nikoli.

Simpatična sta p. Egidij in p. Virgilij, samostanska vrtnarja in sadjerejca. Popolna kmeta, grčava možakarja, vedno smrdeča po gnoju in slivovici, lopatastih in žuljavih rok, s podvitima kutama, da se jima vidijo gole kosmate noge do kolen, mišičasta in celo pozimi vsa zagorela. Govorita le o letini, cvetlicah, rastlinah, grmovih in drevju ter sta vedno dobre volje. Poiščem ju, kadarkoli utegnem.

Meni najbližja sosedja sta p. Daniel in p. Inocenc. Prvi velik, vitek, rdeče zaripljenega, a skrbno obritega obraza, črnih kodravih las okoli gladko obrite in umite tonzure, lepo skrtačene kute, nekaj kloštrski gizdavi. Njegove velike, temnorjave oči se vedno smejejo, a njegove ustnice izdajajo cinika, ki se vsemu roga. Silno zna biti ljubezniv, njegov glas je mehak in dobrikav; kar govori, kaže, da pozna mnogo sveta. Meni je zelo nesimpatičen.

P. Inocenc je srednje rasti, lenih, počasnih kretenj in čudno nezaupnih pogledov. Vedno umika oči, strmi v tla, molči in izginja v svojo celico zmerom prvi izmed vse družbe.

Toda opazam, da p. Ignacij in p. Inocenc tičita vedno skupaj, zdaj v tega, zdaj v onega celici, kakor p. Danijel in p. Alfonz se iščeta in najdeta, kadarkoli je le mogoče. A čudno! Ti prijatelji se v družbi niti ne pogledajo, da, celo umikajo se drug drugemu. V obednici sede tihi daleč narazen, se nikoli ne ogo-varjajo; kakor hitro pa se konvent razide, hitita para skrivaj drug k drugemu. Čemu to? Mar so tu prijateljstva prepovedana in se morajo skrivati?

P. Dominik je samostanski ekonom. Malo je videti, ker živi največ na pristavi. Trebušat je, ima sunljivo rdeč nos, a trdi-vo, da gospodari vzorno. Samostan ima vsega v izobilju.

Čudak je p. Hipolit. Baje ga meče božjast, plah je, zamišljen, mrtvaško bled; vsake glasnejše besede se prestraši, ob vsakem ropotu se zgane, ob vsakem poku plane in trepeti. Preden stopi v svojo celico, posluškuje ob vratih; preden jo ostavi, moli glavo iz odprtine in jo vrti nezaupno na vse strani. Menda se boji, da bi ga kdo ne naskočil iz zasede. Baje se

vedno postji, često biča in ima strašne halucinacije. Odgovarja le "da" in "ne" ter beži pred vsakomur.

Prijatelj p. Benedikt je jasen, odkrit značaj; ves se pogreza v glasbo, govori le o skladateljih in skladbah; umetnik je na orglah in harmoniju, in preseda cele dneve za njimi. V polemikah pa je osoren in nervozen ter ne trpi nikakega ugovarjanja. Ob-čuje le z malokom; izbirčen je, samozavesten, dasi ne domišljiv. Z vsakomur prijazen, je menda vendarle prijatelj le z menoj. Hvaležen sem mu, da je pri p. priorju izposloval, da sem smel poslati v Ljubljano po svoj klavir in svojo knjižnico.

Jaz, p. Kajetan, sem torej zelo zadovoljen. Dela imam dovolj in uživam mir pred hudobijami zunanjega sveta. Nihče se ne meni zame, klavir in knjige uporabljam svobodno in končno lahko služim Bogu po svoji vesti.

Ostali očetje so brez zanimivih potez. Vsaj doslej. Morda jih pokažejo pozneje.

Grčar mi je pisal, da ima Micika snubca.

Neprijetno me je zadela ta novice in nekaj dni sem bil silno potr. Čemu, zakaj? — Vedno sem želel Miciki največjo srečo v življenju. Kar je storila zame, ji lahko poplača edinole Bog. Jaz samo molim, naj bi našla moža, ki bi jo znal tako spoštovati in ceniti, kakor zasluži po svoji brezmejni nesebičnosti in plemenitosti. Zdaj, ko sem zvedel, da se je učitelj G. najresneje zaljubil vanjo in da bi se oženil z njo, pa sem vendarle žalosten.

Čemu, zakaj? — Mar je to slutnja, da z G. ne bo srečna? — Grčar mi je sporočil, da je učitelj G. izvrsten človek, značajen, omikan, dobrosrčen ter da je z doma skoraj imovit. Od-

Oblak Furniture Co.
Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Ako je kaj narobe z vašim pralnim strojem pokličite nas. Imamo izkušenega človeka eksperta, ki vam ga popravi, da boš te zadovoljni. Pri nas dobite Washer Parts za vse pralne stroje.

Mandel Hardware
15704 Waterloo Rd.
KENMORE 1282

HIGHWAY ENEMY NO. 1
THE STOP SIGN PASSER

OSEBNO Benny Goodman igra za senzacionalen "Wild West Rodeo" in Hollywood "Thrill" Cirkus s "Hollywood's Stunt" mozem Kolizija avtomobilov večkratna prevrnitev avtomobilov

1200 IGRALCEV 1200
INDIANCI — "COWBOYS" DEJANJA

CLEVELAND STADIUM

SAMO EN DAN
2:30 in 8 p.m.
v nedeljo, 1 okt.
VSTOPNINA 50c OTRŌCI 25c

Ravnokar je izšla...
velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznanji z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,
6231 St. Clair Avenue

koč torej moja težka slutnja in strah za Micikino srečo? In sploh: kaj mi mar Micika in njen snubač? Zgodi se božja volja! Jaz smem za njo le moliti.

In vendar! Odkar sem v samostanu, moram misliti toliko nanjo. Vedno jo vidim pred sabo, tiho, ljubeznivo se smehljajočo, neumorno skrbno za moj blagor. Preprosta je, a neskončno dobra. Ko me je ostavil ves svet, je le ona prišla za menoj in me je na Krvavi peči rešila gotove pogube; ko mi je viselo življenje na niti, je bila le ona, ki me je v Prelovem potegnila z roba zijajočega groba. Tega ji ne morem pozabiti, in moja hvaležnost me priklepa nanjo neločljivo.

Ljubila me je! Ljubila s čisto, duševno ljubeznijo ter se je žrtvovala zame kot najboljša sestra in najhrabreja mati. Jaz pa ji nisem dal ničesar, nego le malo prijaznih, zahvalnih besed.

Ako se Micika omoži — srce se mi krči ob tej misli — me pozabi; jaz pa bom izgubil srce, ki ga nisem našel plemenitejšega in kakršnega ne najdem nikdar več... Žalosten sem.

Po dolgem času mi je prišel v roko "Slovenec". Besno politično strankarstvo se je razši-

rilo po vsej domovini, borba, ki mi zbujala strah in stud. Kam je zagazila naša duhovščina! Namesto bratoljubja, medsebojnega prizanašanja, podpiranja in poučevanja, mesto složnega bojevanja proti nasilno krivičnemu nemštju razširja slovenska duhovščina med rojaki po mestih in po deželi le sovražstvo, razkol in poboj! — Škodovati, osramotiti, ponižati, gospodarsko in družabno uničiti vsakogar, ki se ji popolnoma ne uklanja, je cilj in ideal večine današnjih Kristusovih namestnikov.

Srečen sem, da sem utekel tem divjim lovcem, ki zlorablja-jo svoje podložnike za pse gonjače proti lastnim rojakom.

In čital sem, da je moj nekdanji župnik Zdražba poslanec! Njegovemu častihlepu je torej končno ugodeno. Prvak katoliške narodne stranke je Zdražba ki moli Boga, ker se še huje bo-

ALI VAŠ RADIO DOBRO DELUJE?

Strokovnjaško povpravljanje radio aparatov. Pokličite ENdicott 3880 za približni račun. Vse delo garantirano.

ACME HARDWARE
7002 St. Clair Ave.

ji hudiča; Torkar, zelot, župnik, pa je danes zaleški župnik. Zanimive novice. In še ena: Konsumar in Lipovec je postal prelovska pan, Smole pa prelovski župnik. Zasluge so torej našle plačilo. Z gnusom sem vrgel "Slovenec" v kot in vzkliknil le emu sedico: Fej!

S p. Benediktom sem se včeraj popoldne v prekrasnem zimskem solncu na dolgem prehodu. Dospela sva skoraj samostanske pristave. V B. sem doživel nenavaden prizor.

(Dalje sledi.)
Išče se
Išče se ženska za hišno pomoč in za oskrbo enega otroka. Ra ostati čez noč. Naslov se pošlje v uradu tega lista ali pokličite HENDERSON 5311.

V najem
Odda se v vsem opremljena spalna soba s parno gorilno pečjo. Za naslov se poizve v uradu tega lista ali pokličite HENDERSON 5311.

Naprodaj
Proda se vinske sode. Vse dobro stanju. — Vprašajte nas 686 East 159th St.

PROGRESIVNI KANDIDAT ZA COUNCILMANA

V 23. WARDI JE

Vatro J. Grill

Dolgeleten javen delavec v naselbini na polju bratskih in kulturnih organizacij. Časnikar in odvetnik.

ODOBREN OD DELAVSKE NESTRANKARSKE LIGE IN DNEVNIKA "THE CLEVELAND PRESS"

NE POZABITE VOLITI! PRIMARNE VOLITVE: 3. OKTOBRA

Trgovci in obrtniki

Sedaj je čas, da si naročite vaše koledarje za 1940

• Pri nas imamo veliko izbero vseh vrst koledarjev, ki vam bodo gotovo ugajali. Imamo letos posebno lepe vzorce. Izplačalo se vam bo, da si ogledate naše vzorce predno naročite navadne, slabe koledarje od druge družbe.

Obdarite letos vaše odjemalce, ki so vam bili naklonjeni celo leto, s koledarji. Pridite si ogledat vzorce sedaj, ko je zaloga popolna in izbera nenavadno dobra.

Oglasite se v uradu ali pokličite HENDERSON 5311 ali 5312, in zastopnik pride k Vam.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Avenue